

גליון # 15

וועד למען קדושת השבת

ארגון מוקדש לעורר על קדושת השבת, שעל ידי שמירת השבת נזכה לביאת המשיח, כדאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי אלמלא משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלין. (שבת קי"ח ע"ב), בב"א

חודש כסלו תשנ"א לפ"ק

בדבר שאינו שכיח לקנות, כשיזדמן לו דבר שלא יהיה נפסד, אזי יניח אותו לשבת. וכן כשמונין מנין הימים, יהיו מונים על שם השבת, דהיינו יום ראשון בשבת, ויום שני בשבת, וכן כולם, כי קדושת השבת היא נמשכת לכל יום, כי הוא המרכז האמצעי שכל ימי השבוע יונקים ממנו. יום א' ב' ג' נקראין אחר השבת, שהם מקבלים קדושה משבת העבר. ויום ד' ה' ו' נקראים קודם שבת, כי הם מושפעים ומקבלים קדושה משבת הבא, וכו'.

(ב) ולכן מצוה להשכים בבוקר בערב שבת להכין צרכי שבת, כדכתיב והיה ביום הששי והכינו, משמע תיכף כשיהיה יום הששי יכינו. ואם לא ימצא לקנות כלום לאחר התפלה, יקדים לקנות מקודם, ובלבד שיקרא קריאת שמע קודם (ס"ו רצ"א במ"א, ודבריו צריך עיון כיון שכתב דהוא מן התורה אם כן כיון שהיא עוברת למה לא יבטל גם קריאת שמע שהרי צרכי שבת מקודש וקיי"ל תדיר ומקודש שוין, וכמו שכתבתי בהל' ברכות כלל ס"ח. וגם מה שכתב שלא יפרוש מן הצבור, מה ענין זה לזה. ועכ"פ נראה לי דאם יש לו איזה דבר לאכול שבת, אסור לבטל תפלה וכ"ש ק"ש):

(ג) מצוה על כל אדם שיכין הוא בעצמו גם כן שום דבר לצרכי שבת לכבדו אף על גב שיש לו משרתים, כדמצינו בהרבה אמוראים, ומהם ילמוד כל אדם. ובפרט בימים הקצרים, ומכל שכן כשרואה שכבר הוא סמוך לשבת שאז הוא מחוייב לעסוק בכל כחו. וראיתי אנשי מעשה גדולי תורה שהיו מכבדין הבית בעצמם בימים הקצרים כדי שלא יתחלל שבת, וזה חוב גמור על כל אדם, דמאי שנא דאין לו מי שיכין או שהשליח אין לו פנאי. ולא יאמר לא אפגום כבודי, כי זה הוא כבודו שמכבד השבת (סימן ר"נ):

שבת קודש הוא האות הגדול והברית שנתן הקדוש ברוך הוא לישראל, למען ידעו כי ששת ימים עשה ה' כל מה שברא בשמים ובארץ ושבת ביום השביעי, והוא יסוד האמונה לידע שהעולם הוא מחודש

ספר חיי אדם - חלק שני - כלל א דין הכנסת שבת מערב שבת (רמ"ט):

(א) שבת קודש הוא האות הגדול והברית שנתן הקדוש ברוך הוא לישראל, למען ידעו כי ששת ימים עשה ה' כל מה שברא בשמים ובארץ ושבת ביום השביעי, והוא יסוד האמונה לידע שהעולם הוא מחודש. וכיון שברא הכל, הוא אדון על הכל ואנחנו עבדיו ומחויבים לעשות רצונו ולעבדו בכל גופנו ונשמתנו וממוננו, כי הכל שלו. והזהירה התורה על שמירת השבת י"ב פעמים. ואמרו ז"ל, כל המשמר את השבת, כאלו מקיים כל התורה כולה. וכל המחלל את השבת, כאלו כפר בכל התורה כולה. וציותה התורה לזכור בכל יום ויום את השבת, כמו שכתוב זכור את יום השבת, ורצה לומר להיות זוכר תמיד השבת כדי לקדשו ולענגו. ולכן היה שמאי הזקן אומר על כל דבר נאה שקנה, זו לשבת. ואם מצא נאה הימנה, אכל הראשונה והניח השנייה. וכן בכל יום, אך הלל הזקן שהיה מדתו במדת בטחון, וכדי לחזק בטחונו, לא היה נוהג כן אלא שהיה בוטח שיזדמן לו נאה לכבוד שבת, ועל כל פנים מודה בשאר כל אדם. ופשיטא

(ד) המנהג בכל ישראל לאפות לחמים לכבוד שבת. ומלבד הטעם כדי שתטול האשה חלה, שבערב שבת נברא אדם הראשון שהיה חלתו של עולם, עוד יש טעם אחר כדי לאכול פת ישראל. ולכן הנוהגין לאכול פת פלטר של נכרי בחול, מכל מקום יש ליזהר שבשבת יאכל דוקא פת של ישראל (רמ"ב):

ספר קצור שו"ע סימן עז - דיני הקידוש והסעודות בלילה וביום

(כג) אחר סעודת שחרית אם רגיל לישן יישן, אבל אל יאמר אישן מפני שאני צריך לעשות מלאכה או ללכת בדרך בלילה:

(כד) אחר כך קובעים ללמוד תורה. בפרשת שבת נאמר ויקהל משה, ודרשו רז"ל למה נאמר בפרשה זו ויקהל ולא נאמר כן בכל התורה כולה. אמר הקדוש ברוך הוא למשה, רד ועשה לי קהלות גדולות בשבת, כדי שילמדו הדורות הבאים אחריו להקהיל קהילות בכל שבת ללמוד תורה ברבים. עוד אמרו, לא נתנו שבתות וימים טובים לישראל אלא לעסוק בהם בתורה. כי הרבה אנשים טרודים כל ימי החול במלאכתם ואין להם פנאי לעסוק בתורה בקביעות, ובשבת ויו"ט שהם פנויים ממלאכתם יכולין לעסוק בתורה כראוי. לפיכך בעלי מלאכה ובעלי בתים שאינם עוסקים בתורה כל ימי השבוע, המה מחוייבים יותר לעסוק בתורה ביום שבת קודש, איש איש כפי השגתו ויכלתו:

ספר הליקוטים - פרשת בשלח

ויהי ביום הששי שהוא יום המיתה, ילקטו לחם משנה, מי שעוסק בתורה בכל יום לסוף הימים לוקטים הלחם שהיא התורה, שהיא המזון משנה. ויאמר הוא אשר דבר ה' שבתון שבת קודש לה' מחר, לכן אתם שקרב הקץ שלכם ללכת לעולם ההוא, את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשלו בשלו. כלומר עשו הכנה, וחזרו תורתכם כמה פעמים עד שתהיה שגורה בפיכם, שהוא ההכנה, כמו שהאוכל ע"י בישול ואפיה היא מזומנת לאכילה, וכאשר תעשו ההשתדלות הזו, אזי את כל העודף הניחו למשמרת עד הבקר, מה שנשאר לכם באונס שלא למדתם בעוה"ז הניחו אותו למשמרת עמכם עד הבקר, שהוא העולם ההוא, והקדוש ברוך הוא

ילמד אותה לכם, לפי שלא עליכם המלאכה לגמור בעוה"ז ע"י אונס, ואזי כשהולכים לעולם ההוא אז זוכים. וזהו מ"ש ויניחו אותו עד בקר, בתנאי שאמרנו. ואז לא הבאיש ורמה לא היתה בו, ומוצאים מזונם טוב ושלם, וניזונים ממנו ונבלע באיברים. ואז אומר להם הקדוש ברוך הוא אכלוהו היום כי שבת היום לה', שהוא מנוחה. היום לא תמצאוהו בשדה, שהוא שדה חקל תפוחין, שהוא גן עדן, מזומן, אם אתם לא תביאוהו עמכם:

ואחר זה כשהולכת הנשמה לגן עדן של מעלה, שהוא סיני, לקבל התורה מפי הקדוש ברוך הוא, שהיא מדרגה יותר מעולה, אז ויסעו כל עדת בני ישראל ממדבר סין, שהיא גן עדן של מטה, ואות היו"ד להשלים סיני", הוא לעלות למעלה אל המדרגה עליונה לגן עדן של מעלה. וקודם שיעלו למעלה, יש גם כן למעלה גיהנם יותר דק דנהר דינור, לשרוף העוונות הדקים כחוט השערה של הצדיקים, שהעונות הקשים כבר נתקנו בגיהנם של מטה, אבל זה הגיהנם נקרא רפידיים, רומז על הצדיקים שרפו ידיהם, פירוש שלא עשו המצות כתקנם, אלא עשו אותם ברפיון ידים בלי רצון המצוה עצמה, וכבר נכנסו בגן עדן של מטה, אבל ליכנס לגן עדן של מעלה צריך שתהיה המצוה מאהבה ובחפץ וברצון גדול, ועל הדקות ההוא מקבל עונשה בגיהנם של מעלה, היא עמלק, שהיא מדריגה עליונה מהטומאה, והאש הדק שתמיד עשו מלחמה עם ישראל, והוא עמלק והוא הגיהנם. וילחם בישראל ברפידיים, בסיבת רפידיים:

אשר קרך בדרך, באותו דרך רחוק לעלות למעלה, ואתה עיף ויגע ולא ירא אלהים, בסיבת שעשית המצוה ברפיון בלא יראה, ולכן עלתה על ראש הגבעה שהיא למעלה להצילה מידו של עמלק, כי תמיד יושב למעלה להלחם עם ישראל, כי הוא מצד הכלב, שאפילו דוד המלך ע"ה היה מפחד ממנו ואמר הצילה מחרב נפשי למטה שהיא הנפש, ולמעלה מיד כלב יחידתי, שהוא הנשמה שהיא יחידה. ולכן הלך דוד להרגו, ואמר עליו הכתוב (שמואל א' י"ז) ויקח דוד חמשה חלוקי אבנים, והענין ידוע למה כיון דוד, כמו שתמצא בפסוק שפי' במקומו, ועיין שם.

וועד למען קדושת השבת